

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 22 stycznia 2025 r.

Poz. 336

UCHWAŁA Nr II/9/2025 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BYDGOSZCZY

z dnia 15 stycznia 2025 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr VII/76/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 19 grudnia 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy uchwala, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr VII/76/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 19 grudnia 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno.

Uzasadnienie

Rada Gminy Chełmno w dniu 19 grudnia 2024 r. podjęła uchwałę Nr VII/76/24 o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 19 grudnia 2024 r. i była przedmiotem badania na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 15 stycznia 2025 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Pismem z dnia 7 stycznia 2025 r., znak: RIO-KA-4010-II-6/2025 Pan Krzysztof Wypij - Wójt Gminy Chełmno oraz Pan Mieczysław Urbański - Przewodniczący Rady Gminy Chełmno zostali zawiadomieni o terminie posiedzenia Kolegium oraz poinstruowani o prawie uczestnictwa w posiedzeniu, a także o możliwości złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie. Przedstawiciele jednostki nie złożyli wyjaśnień w sprawie, ani też nie wzięli udziału w posiedzeniu Kolegium.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy ustaliło, co następuje.

Kolegium Izby zwraca uwagę, iż badana uchwała nosi tytuł "o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno" podczas gdy w rzeczywistości zmiana dotyczy uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno. Stosownie do § 7 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) zdania w uchwale redaguje się zgodnie z powszechnie przyjętymi regułami składni języka polskiego, unikając zdań wielokrotnie złożonych.

Stosownie do § 1 badanej uchwały Rada Gminy Chełmno dokonała zmiany „uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno”.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. Nieważność uchwały w całości lub w części stwierdza organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Kolegium Izby wskazuje, iż swoim rozstrzygnięciem nadzorczym, tj. uchwałą Nr XL/90/2024 z dnia 23 grudnia 2024 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno, z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

Stwierdzenie nieważności przez organ nadzoru wywiera skutek prawny z mocą ex tunc. Skutek ten oznacza, że dany akt jest nieważny od samego początku, a zatem uznawany jest za "niebyły" - tak jak gdyby nigdy nie został podjęty przez prawodawcę (organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego).

W rozpatrywanym przypadku Rada Gminy Chełmno dokonała zmiany uchwały Nr VI/62/24 z dnia 28 listopada 2024 r., której nieważność Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy stwierdziło w swoim rozstrzygnięciu nadzorczym. Władcze wkroczenie organu nadzoru ma doprowadzić do przerwania mocy obowiązującej uchwały jednostki samorządu terytorialnego i zniesienia skutków prawnych, jakie wywołała ona do daty unieważnienia. Stwierdzenie nieważności aktu niweczy bowiem wszystkie skutki prawne jakie powstały w okresie obowiązywania uchwały. W rezultacie podjęcia tego rodzaju rozstrzygnięcia następuje powrót do sytuacji jaka miała miejsce przed podjęciem uchwały przez organ jednostki samorządu terytorialnego. Rozstrzygnięcie organu nadzoru w sprawie stwierdzenia nieważności aktu samorządowego ma (co potwierdza orzecznictwo i doktryna) charakter deklaratoryjny w tym sensie, że potwierdza istnienie wad prawnych tego aktu, które zaistniały w chwili jego uchwalenia. Potwierdza ono stan nielegalności aktu. Nie tworzy sytuacji niezgodności z prawem, ani nie zmienia treści ocenianego aktu (P. Chmielnicki, [w:] red. P. Chmielnicki, Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2010, 737-738; H. Izdebski, Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2011, s. 436). Tezę tę potwierdza jednoznaczne brzmienie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w świetle którego uchwały sprzeczne z prawem są nieważne. Ich wadliwość powstaje w chwili "stworzenia" nielegalnego aktu. Deklaratoryjność rozstrzygnięcia stwierdzającego nieważność wynika z faktu, że stwierdza naruszenie prawa. Nieważność powoduje natomiast samo naruszenie prawa, które wymaga wydania odpowiedniego rozstrzygnięcia przez organ nadzoru.

Zatem Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stwierdzając nieważność uchwały stwierdza określony stan prawny. Powstaje on z chwilą podjęcia aktu i oczekuje na potwierdzenie tak, aby mógł wywołać skutki prawne zewnętrzne (por. Z. Niewiadomski, Głosa do postanowienia NSA z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt III SA 1361/02, OSP 2003, nr 4, s. 219).

Skoro uchwała Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno jest nieważna od momentu jej podjęcia, to uznać należy, że Rada Gminy Chełmno uchwałą Nr VII/76/24 z dnia 19 grudnia 2024 r. „o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia

28 listopada 2024 r. o zmianie uchwały Nr VI/62/24 Rady Gminy Chełmno z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno w sprawie określenia zasad udzielenia i rozliczenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Chełmno”, dokonała zmiany nieistniejącego aktu prawa miejscowego.

W oparciu o powyższe Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy stwierdziło, że badana uchwała obarczona jest wadą materialną o charakterze istotnego naruszenia prawa, tj. wadą niedającą się usunąć bez ingerencji organu nadzoru w wyłączne kompetencje Rady jako organu stanowiącego Gminy, co przesądza o konieczności wyeliminowania aktu z obrotu prawnego w całości.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz